

IPRB

ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 เดือนเมษายน-มิถุนายน 2549

ISSN1905-1166

1 ปี IPRB
อย่างก้าวสร้างสรรค์ธุรกิจประกันวินาศภัย

Actuary ‘กุนซื่อ’ กุเมเกมธุรกิจประกัน

พัฒนาการและแรงผลักดัน
ของการบริหารความเสี่ยงองค์กร

การคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัย (1)

สร้างทุนความรู้ คู่การพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย

From IPRB

สวัสดีค่ะท่านผู้อ่านทุกท่าน...จดหมายข่าว IPRB ฉบับนี้ เป็นฉบับพิเศษครบรอบการดำเนินงาน 1 ปีของ IPRB ซึ่งเราจะพาท่านไปพบกับบทความพิเศษในฉบับ ประกอบด้วยเรื่องราวเกี่ยวกับการดำเนินงานในขวบปีแรกของ IPRB ใน “1 ปี IPRB อย่างก้าวสร้างสรรค์ ธุรกิจประกันวินาศภัย” และบทความพิเศษ “Actuary ‘กุนชื้อ’ กุณเกมธุรกิจประกัน” โดยคุณจิราวัฒน์ คงแก้ว จากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ BizWeek นอกจากนี้ คอลัมน์ประจำอื่นๆ ก็ยังมาพบกับท่านผู้อ่านเช่นเคย และที่พิเศษก็คือ เพื่อเป็นการฉลองครบรอบ 1 ปี IPRB จึงขอเรียนเชิญท่านผู้อ่านร่วมเล่นเกมปริศนาอักษรไขว้ซึ่งรางวัลกับเรา โดยพลิกอ่านรายละเอียดได้จากจากใบแทรกที่แนบมาด้วย หรือดูได้ที่เว็บไซต์ www.iprbthai.org ค่ะ แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้าค่ะ...

สำนักงานอตราเบี้ยประกันวินาศภัย

สารบัญ

ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 เดือนเมษายน-มิถุนายน 2549

3

1 ปี IPRB อย่างก้าวสร้างสรรค์
ธุรกิจประกันวินาศภัย

8

Actuary
‘กุนชื้อ’ กุณเกมธุรกิจประกัน

11

พัฒนาการและแรงผลักดัน
ของการบริหารความเสี่ยงองค์กร

14

การคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัย :
ตอนที่ 1

จดหมายข่าว IPRB

ISSN : 1905-1166

- จดหมายข่าว IPRB เป็นจดหมายข่าวราย 3 เดือน ซึ่งจัดทำโดย สำนักงานอตราเบี้ยประกันวินาศภัย (The Insurance Premium Rating Bureau : IPRB) หน่วยงานอิสระที่จัดตั้งขึ้นตามแผนยุทธศาสตร์การประกันภัยแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่วิเคราะห์และเสนอแนะอัตราเบี้ยประกันภัยที่เป็นธรรมต่อทั้งผู้เอาประกันภัยและบริษัทประกันภัย รวมทั้งทำหน้าที่เก็บรวบรวมและให้บริการข้อมูลสถิติที่สำคัญเกี่ยวกับการประกันวินาศภัย
- หากท่านผู้อ่านมีข้อคิดเห็น หรือคำแนะนำใดๆ เกี่ยวกับจดหมายข่าว IPRB กรุณาติดต่อ ฝ่ายสื่อสารและบริการข้อมูล สำนักงานอตราเบี้ยประกันวินาศภัย
ชั้น 14 สิ้นธรทาวเวอร์ อาคาร 2 เลขที่ 130
ถนนวิทย์ แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2651-4506-9 โทรสาร 0-2651-4510
เว็บไซต์ <http://www.iprbthai.org>
อีเมล iprb@iprbthai.org

1 ปี IPRB

อย่างก้าวสร้างสรรค์ธุรกิจประกันวินาศภัย

จากพนักงานเริ่มแรก 4 คน บนสำนักงานชั้น 14 ของอาคารสินธร ทาวเวอร์ 2 เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2548 ซึ่งเป็นวันที่สำนักงานอัตราระเบี่ยประกันวินาศภัย หรือ IPRB ได้เริ่มเปิดดำเนินงานอย่างเป็นทางการ...วันเวลาผ่านไปรวดเร็วเหมือนติดปีก ปัจจุบัน IPRB ดำเนินงานมาจนครบ 1 ปี เรามีกระบวนการทำงานที่ชัดเจนมากขึ้นตามลำดับ โดยพนักงานปัจจุบันของเรา 10 คน กำลังร่วมกันพัฒนางาน ภายใต้วิสัยทัศน์ของการ “สร้างทุนความรู้ คู่การพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย”

ปีที่หนึ่ง สร้างทุนความรู้

ด้วยการเริ่มต้นจากศูนย์ ในฐานะที่ IPRB เป็นสำนักงานอัตราระเบี่ยประกันวินาศภัย (Rating Bureau) แห่งแรกของเมืองไทย จึงจำเป็นต้องสร้างรูปแบบการทำงานของตัวเองขึ้นมา พร้อมๆ ไปด้วยการเรียนรู้รูปแบบการทำงานของหน่วยงานอื่นๆ ในต่างประเทศที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตาม 1 ปีที่ผ่านมา IPRB สามารถพัฒนากระบวนการทำงาน พัฒนาบุคลากร ตลอดจนเครื่องมือในการทำงานจนกลายเป็นทุนความรู้ที่สำคัญ...และในโอกาสครบรอบ 1 ปีนี้ คณะผู้จัดทำจดหมายข่าว IPRB จึงขอแนะนำ

พัฒนาการของ IPRB ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ผ่านทางความคิดเห็นของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งแต่ละท่านต่างก็มีมุมมองเกี่ยวกับ IPRB ในหลากหลายแง่มุมจากที่เห็นและเป็นไป...

เริ่มต้นที่มุมมองจากภายในของหัวเรือใหญ่ที่คอยควบคุมทิศทางการขับเคลื่อน IPRB ให้ไปอย่างถูกต้อง ถูกทาง หรือเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง นั่นคือ **คุณนิตยา พิริยะธรรมวงศ์** เลขาธิการ ซึ่งได้กล่าวถึง การดำเนินงานในภาพรวมทั้งหมดของ IPRB ว่า...

“การดำเนินงานในปีแรกของ IPRB นั้น เราได้แค่เพียงพยายามส่งมอบผลลัพธ์ตามภารกิจหลัก คือ อัตราระเบี่ยประกันภัยที่เหมาะสมเท่านั้น แต่เรายังมุ่งมั่นสร้าง assets ที่มีค่า ยิ่งแก่ stakeholders ซึ่งก็คือ pricing system ซึ่งในทีนี้หมายถึงรวมถึงการพัฒนาคน พัฒนาการกระบวนการทำงาน ตลอดจนเครื่องมือต่างๆ เพื่อให้หน่วย-

งานนี้มี competency ที่พึงมี สามารถพัฒนาตัวเองและร่วมพัฒนาอุตสาหกรรมประกันวินาศภัยได้อย่างยั่งยืน

ในเรื่องของการสร้างหรือพัฒนาบุคลากร รวมทั้งกระบวนการทำงานนั้น 1 ปีที่ผ่านมา IPRB เราให้น้ำหนักกับงานด้านคณิตศาสตร์ประกันภัยเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นตัวขับเคลื่อนภารกิจหลักของ IPRB โดยมีที่ปรึกษาทางด้านนี้ทั้งในและต่างประเทศทำงานร่วมกับคนของเรา เพื่อพัฒนางานให้ได้ตามเป้าหมายพร้อมๆ กับมีการตรวจสอบกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นระยะๆ ตลอด 1 ปีที่ผ่านมา เพื่อให้มั่นใจว่าเรามีกระบวนการทำงานที่ดีพอในปัจจุบัน และสามารถพัฒนาต่อเนื่องสู่ความเป็นเลิศได้ในอนาคต

สำหรับเครื่องมือต่างๆ ที่นำมาใช้เพื่อช่วยในการทำงานนั้น ในปีแรกเราได้ลงทุนทั้งฮาร์ดแวร์ ระบบฐานข้อมูล และแอปพลิเคชันซอฟต์แวร์ที่จำเป็นต่อการทำงานกับข้อมูลขนาดใหญ่ของอุตสาหกรรม เพื่อให้การประมวลผลข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานคณิตศาสตร์ประกันภัยมีความคล่องตัว”

จากภาพรวมมาสู่ฝ่ายคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เปรียบเสมือนกับกลองดวงใจของ IPRB ซึ่งในฝ่ายนี้ **อาจารย์ชญญา พูลทรัพย์** ที่ปรึกษา

คุณนิตยา

ด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย นับว่าเป็นผู้หนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในฐานะที่เป็นผู้ที่ร่วมพัฒนางานอย่างใกล้ชิดกับนักวิเคราะห์คณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial Analyst) ของ IPRB ซึ่ง อ.ชญาณา ได้บอกเล่าถึงการทำงานว่า...

“ช่วงแรกในการทำงานเราเริ่มต้นด้วยการเปิด manual ต่างๆ ของ CAS (Casualty Actuarial Society) สหรัฐอเมริกา และปรับใช้กับงานของเราไปพร้อมๆ กัน โดย actuarial analysts ของเราจะได้ assignment ให้อ่านศึกษาเป็นระยะๆ ควบคู่กันไป

อ.ชญาณา

มีการทดสอบหรือให้นำเสนอผลการศึกษาเพื่อเป็นการกระตุ้นบ้าง งานแต่ละชิ้นจะผ่าน process review โดยการซักถามเชิงลึกของที่ปรึกษาและ/หรือเลขานุการ เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องและความ

สมเหตุสมผลของวิธีการอีกครั้งหนึ่ง นอกจากนี้ actuarial analysts เองจะได้พบทวนและไตร่ตรองกระบวนการทำงานอีกครั้งหนึ่งด้วย

ในการทำงานมีการลองผิดลองถูกจนได้วิธีการที่เหมาะสมกับข้อมูลในงานของเรา ซึ่งทุกๆ ครั้งจะจัดทำสรุปและวิเคราะห์ผล รวมทั้งสรุปกระบวนการทำงาน จัดทำเป็นคู่มือของเราเอง นอกจากชวนช่วยด้วยตัวเองแล้ว ในการทำงานเรายังมีผู้เชี่ยวชาญด้าน ratemaking จากต่างประเทศ 2 ท่าน คือ Mr. Rick Dorman จากสหรัฐอเมริกา และ Mr.

ความก้าวหน้าในการดำเนินงานที่สำคัญๆ ของ IPRB ในปี พ.ศ. 2548

1. ด้านการคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัย (Ratemaking)

1.1 นำเสนอผลการศึกษาปัจจัยเสี่ยง (Risk factor / Rating factor) ของภัยหลัก ซึ่งได้แก่ การประกันอัคคีภัย และการประกันภัยรถยนต์ต่อคณะกรรมการฯ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตลาดประกันภัยต่างประเทศทั่วโลก เพื่อเป็นแนวทางในการเสนอแนะปัจจัยเสี่ยงชุดใหม่สำหรับตลาดประกันวินาศภัยไทย

1.2 นำเสนอปัจจัยเสี่ยงชุดใหม่ (Suggested rating factors) อัตราต้นทุน (Loss cost) และอัตราเบี้ยประกันภัย (Premium rate) สำหรับการประกันอัคคีภัยที่อยู่อาศัยต่อคณะกรรมการฯ ซึ่งปัจจัยเสี่ยงชุดใหม่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลการประกันอัคคีภัยที่มีอยู่เป็นหลักโดยผลที่ได้สอดคล้องกับการปฏิบัติในตลาดต่างประเทศ นอกจากนี้ อัตราเบี้ยประกันภัยที่นำเสนอ IPRB ได้มาจากกระบวนการคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัย (Ratemaking process) ที่เป็นไปตามหลักการที่เป็นสากลเช่นกัน

1.3 นำเสนออัตราเบี้ยประกันอัคคีภัยตามปัจจัยเสี่ยงที่ใช้ในพิทัดอัตราเบี้ยประกันอัคคีภัยปัจจุบัน ซึ่งการดำเนินงานส่วนนี้คืบหน้าแล้วประมาณร้อยละ 70 และได้นำเสนอผลการคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัยในเบื้องต้นต่อคณะกรรมการสำนักงานฯ เรียบร้อยแล้ว

ทั้งนี้ ผลการศึกษาทั้งหมดข้างต้น สำนักงานฯ จะนำเสนอต่อบริษัทสมาชิกและผู้เกี่ยวข้องต่อไป

2. ด้านระบบข้อมูล (Data Center)

2.1 จัดทำฐานข้อมูลการประกันภัยที่ไม่ใช้รถยนต์ (Non-motor) ทุกประเภทเพื่อให้พร้อมในการสนับสนุนงานคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัย ซึ่งฐานข้อมูลดังกล่าวประกอบด้วยข้อมูลการรับประกันภัยและสินไหมทั้งหมดของธุรกิจ โดยได้รับความร่วมมือในการถ่ายโอนข้อมูลเป็นอย่างดีจาก บมจ. ไทยรับประกันภัยต่อ

2.2 จัดทำเหมืองข้อมูล (Data warehouse) และระบบวิเคราะห์ข้อมูลแบบ online สำหรับการประกันอัคคีภัย และการประกันภัยทรัพย์สิน (Industrial All Risks) เพื่อช่วยให้การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัยมีความคล่องตัวสูง

นอกจากความก้าวหน้าของการดำเนินงานดังกล่าวแล้ว ในช่วงปีแรกยังเป็นช่วงเวลาที่สำคัญที่สำนักงานฯ ทุ่มเทพวิทยากร ให้ความสำคัญกับสร้างระบบที่ดี ซึ่งหมายถึงการพัฒนาบุคลากรและกระบวนการทำงาน เพื่อรองรับองค์กรในรูปแบบ Rating Organization และเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความน่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับในระยะยาวด้วย

Jeremy Wall จาก NMG Financial Services Consulting ย่องกง คอยให้คำแนะนำทางเทคนิค รวมทั้งเรายังได้รับการสนับสนุนงานเป็นอย่างดีจากผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูลสถิติและคณิตศาสตร์ประกันภัยจากภาคเอกชน คือ คุณอดุลย์ศักดิ์ รัตนแสวก จาก บมจ. ไทยรับประกันภัยต่อ และคุณเฉลิมเกียรติ จรามรบูรพงศ์ จากบริษัทธนชาติประกันภัย (ปัจจุบันทำงานที่บริษัทประกันภัยศรีเมือง) ซึ่งเราได้นำเทคนิควิธีการและข้อคิดเห็นที่ได้รับจากที่ปรึกษาทุกท่านมาปรับใช้ให้เหมาะสมตามสถานการณ์

เราสนับสนุนให้ actuarial analyst ของเราได้ศึกษาตามหลักสูตร CAS หากสามารถ balance life, work กับ study ได้ ก็ผลักดันให้เขาลองสอบ หลักสูตรของ CAS ถือได้ว่าเป็นหลักสูตรประยุกต์ใช้งานได้จริง เรียกว่าเป็นหลักสูตรสำหรับ professional จริงๆ ไม่ใช่เพียง academic การสอบนั้นช่วยให้ได้ศึกษาอย่างจริงจังและเป็นระบบ ในสหรัฐอเมริกา คนที่สอบครบหลักสูตรแล้วบริษัทก็ยังสนับสนุนให้กลับมาสอบอีกเพื่อ refresh ศาสตร์ใหม่ๆ ในวิชาที่เกี่ยวข้องกับงาน บางคนทำงานในหน่วยงานพิจารณารับประกันภัย

ก็เลือกสอบบางวิชาเพื่อการเรียนรู้ อย่างมีระบบ”

ทางด้าน **Mr. Jeremy Wall** ที่ปรึกษาด้านคณิตศาสตร์ประกันภัยจากบริษัท NMG Financial Services Consulting ซึ่งเป็นอีกท่านหนึ่งที่ทำงานร่วมกับ IPRB ได้แสดงความคิดเห็นจากการทำงานร่วมกับ IPRB เอาไว้ดังนี้...

“I have been working with the IPRB actuarial team over the past year assisting the team in the preparation of the residential and commercial fire tariffs. It has been a pleasure working with such enthusiastic and hard working people and I have occasionally had difficulty keeping up with them as they work so fast !

My view is that the IPRB team has very good skills at analysing data and presenting the results in a well thought out format and this has been of great help in carrying out this work. The challenge for the team will be in learning the appropriate statistical modelling techniques required for the completion of the voluntary motor tariff, and/or for further detailed analysis on the fire tariff. Given the fast pace at which the team has learned already, I am optimistic on the speed at which these additional methods can be picked up, of course with the appropriate guidance and mentoring. I

would like to thank the actuarial team for their hard work and also Khun Nittaya, Secretary-General, for her understanding, support and determination to enhance the teams skill set and ultimately contribute to the further development of premium rating.”

อนึ่ง การทำงานของ IPRB นั้นได้รับการกำกับเชิงนโยบายและทิศทางการดำเนินงานโดยคณะกรรมการสำนักงานอตราเบี้ยประกันวินาศภัย ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนผู้ทรงคุณวุฒิจากกรมการประกันภัยสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ตลอดจนผู้บริหารจากบริษัทประกันภัย ...ในส่วนนี้ **คุณอมรทิพย์ จันทรศรีชวาลา** หนึ่งในคณะกรรมการฯ นายกสมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยแห่งประเทศไทย และรองกรรมการผู้จัดการอาวุโส บริษัทมิตรแท้ประกันภัย จำกัด ได้ให้ความเห็นจากการติดตามการดำเนินงานของ IPRB อย่างใกล้ชิดไว้ว่า...

“โดยรวมแล้วพึงพอใจกับพัฒนาการของ IPRB เริ่มตั้งแต่การจัดตั้งหน่วยงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยมี การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารที่มาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการ

Mr. Jeremy

คุณอมรทิพย์

สหราชอาณาจักรและที่ปรึกษาด้านคณิตศาสตร์ประกันภัยจากทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการทำงานอย่างจริงจังเพื่อพัฒนาหน่วยงานนี้ โดยความก้าวหน้าที่สำคัญของ IPRB ในปีแรก คือ การศึกษา Fire Premium Rating Factors and Reference Rates

ในฐานะกรรมการคนหนึ่ง รู้สึกประทับใจในการสละเวลาของคณะกรรมการฯ ที่ได้ร่วมกันกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ อีกทั้งยังได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างต่อเนื่องจากสมาคมประกันวินาศภัย ทำให้การจัดตั้งหน่วยงาน IPRB สำมฤทธิ์ผล ซึ่งนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีสำหรับธุรกิจประกันวินาศภัยไทย

ความสำเร็จที่แท้จริงของ IPRB จะวัดได้จากการออก premium rating factors และ reference rate ให้เป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย และในภาพใหญ่ควรมี deregulation of premiums & commissions ไปพร้อมๆ กัน เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจประกันภัยสามารถใช้อัตราต้นทุนอ้างอิง (reference loss cost rate) บวกเพิ่มกับค่าใช้จ่ายต่างๆ และปรับปรุงได้ตามความเหมาะสมของแต่ละบริษัทเอง โดยสิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดการแข่งขัน อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาปรับปรุงผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อสนองตอบความต้องการที่หลากหลายของลูกค้า จึงจะถือได้ว่า IPRB ดำเนินงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์

นอกจากนี้ ยังมีเรื่องการผลิตบุคลากรด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย

ซึ่ง IPRB จะต้องสามารถพัฒนาบุคลากรในวิชาชีพนี้ให้ทันต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมประกันภัยไทยในอนาคตอีกด้วย

ความสำเร็จของ IPRB จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจและความเสียสละ ทั้งในเรื่องของเวลาและทรัพยากรต่างๆ จากทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่อง”

ในการดำเนินงานที่ผ่านมา IPRB ยังได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกเป็นอย่างดี โดยเฉพาะการสนับสนุนจากบริษัท มิตซูย สุมิโตโม อินซัวรันซ์ จำกัด ในการส่งผู้เชี่ยวชาญเข้ามาทำงานร่วมกับ IPRB ทั้งนี้ **Mr. Yasuhisa Tsukada** ผู้จัดการสาขาประเทศไทย กล่าวถึงเรื่องการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานของ IPRB ว่า...

“ทางบริษัทแม่ของมิตซูยฯ ที่ญี่ปุ่นนั้น มีนโยบายที่จะส่งเสริมการพัฒนาตลาดของธุรกิจประกันวินาศภัยควบคู่ไปกับการพัฒนาบริษัทฯ และการมีส่วนร่วมกับสังคม ดังนั้น สิ่งไหนที่ทางบริษัทฯ จะสามารถทำเพื่อสนับสนุนหรือส่งเสริมธุรกิจประกันวินาศภัยได้ก็อยากจะทำ ซึ่งจากการที่ทางบริษัทฯ ทราบว่าจะมีการก่อตั้ง IPRB ขึ้นในเมืองไทย จึงได้มี

Mr. Tsukada

การพูดคุยกับทางสมาคมประกันวินาศภัยว่า บริษัทฯ จะช่วยเหลืออะไรได้บ้าง โดยการช่วยเหลือนี้เป็นความตั้งใจจริงที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยให้เติบโตมากยิ่งขึ้น ซึ่ง IPRB เป็นองค์กรที่รวบรวมข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการคำนวณหาอัตราเบี้ยประกันภัยที่เหมาะสม หากได้อัตราเบี้ยประกันภัยที่ยุติธรรมก็จะเป็นประโยชน์ต่อบริษัทประกันภัยโดยทั่วหน้า และถ้ามองในมุมมองของผู้บริโภคก็จะช่วยให้ผู้บริโภคไม่เสียผลประโยชน์ด้วยทั้งหมดนี้เป็นพื้นฐานในการสร้างธุรกิจประกันภัยของไทยให้เข้มแข็งในระยะยาว

เท่าที่ได้ติดตามการทำงานของ IPRB นั้นเห็นว่า การทำงานตอนต้นยังอยู่ในช่วงของการเรียนรู้ที่ต้องมีการลองผิดลองถูก แต่ปัจจุบันได้เข้าสู่กระบวนการปฏิบัติที่เป็นระบบและมีทิศทางชัดเจนมากขึ้นแล้ว ซึ่งทำให้เรามองเห็นว่า จะก้าวอย่างไรต่อไป สำหรับทางบริษัทฯ เองก็ยังคงให้การสนับสนุน IPRB ต่อไปตราบนานเท่านานเท่าที่ทั้งสองฝ่ายยังมีความสะดวก ซึ่งการสนับสนุนอาจอยู่ในรูปของการส่งที่ปรึกษามาช่วยเหลือ หรือการช่วยเหลือผ่านทางบริษัทฯ เองก็ได้”

ส่วน **Mr. Kenji Tokuda** ผู้เชี่ยวชาญซึ่งบริษัท มิตซูย สุมิโตโม อินซัวรันซ์ สำนักงานใหญ่ ส่งมาให้การช่วยเหลือและทำงานเต็มเวลากับ IPRB นั้น กล่าวถึงการร่วมงานกับ IPRB มา 1 ปีว่า...

“1 ปีที่ผ่านมา จากพนักงานเริ่มต้นแค่ 4 คน จนมาถึงปัจจุบัน

Mr. Tokuda

นับว่า IPRB มีความก้าวหน้าค่อนข้างมาก เพราะเมื่อเทียบกับ Rating Bureau ของญี่ปุ่นแล้ว ที่ญี่ปุ่นจะสามารถเลือกคนที่มีประสบการณ์ทำงานมาร่วมงานด้วยได้ ในขณะที่ Rating Bureau ของไทยเป็นเรื่องใหม่ จำเป็นต้องสร้างบุคลากรขึ้นมาเองจากที่ไม่มีอะไรเลย ซึ่ง IPRB ได้คัดเลือกบุคลากร เลือกที่ปรึกษา ที่ถือได้ว่ามีคุณสมบัติดีมากในหลายๆ ด้าน มีโครงสร้างองค์กรชัดเจน และงานหลักใน 3 ส่วนก็ดำเนินไปได้เป็นอย่างดี ค่อนข้างราบรื่น ทั้งส่วนของการรวบรวมข้อมูล ส่วนของการวิเคราะห์ คำนวณหาอัตราเบี้ยประกันภัยที่เหมาะสม ที่ได้มีการทดลองทำ หาวิธีการ เลือกซอฟต์แวร์เข้ามาช่วยทำงาน ตลอดจนส่วนของการสื่อสารที่ใช้เว็บไซต์และจดหมายข่าวเป็นเครื่องมือสื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์หาอัตราเบี้ยประกันภัยที่ยุติธรรมและเหมาะสมนั้นเป็นเรื่องสำคัญ จำเป็นต้องใช้ข้อมูลที่ถูกต้อง บุคลากรต้องมีความรู้ความเข้าใจในอุตสาหกรรมประกันภัย ต้องใช้ทักษะและความรู้ด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย รวมถึงเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์หาอัตราเบี้ยประกันภัยที่

เหมาะสม ซึ่งในเรื่องนี้ IPRB จำเป็นต้องพัฒนาความรู้สามารถบุคลากรอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ในอนาคต IPRB น่าจะไปจ้างงานในส่วนอื่นๆ เพิ่มเติม อาทิ การพัฒนาความรู้ความสามารถนักคณิตศาสตร์ประกันภัยของไทย การทำวิจัยและศึกษานวัตกรรมใหม่ๆ ที่จะมีการนำมาใช้กับธุรกิจประกันภัยในอนาคต รวมทั้งให้บริการข้อมูลในส่วนนี้ต่อภาคธุรกิจและสังคม”

สรุปที่สองของการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย

ความรู้ที่ได้จากการทำงาน การพัฒนากระบวนการทำงาน การพัฒนาบุคลากร รวมทั้งเครื่องมือต่างๆ นับเป็นทุนความรู้ที่สำคัญในช่วงของการดำเนินงานในปีแรกของ IPRB โดยเฉพาะในส่วนของ การคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัย (Rate-making) สำหรับในช่วงปีที่ 2 ของการดำเนินงานนั้น IPRB จะนำข้อมูลการประกันภัยรถยนต์ทั้งภาคบังคับและภาคสมัครใจที่จัดเก็บไว้โดยบริษัท ไทยอินชัวร์เรอส์ต้าเตนาท์ จำกัด (TID) เข้ามาเพื่อศึกษาวิเคราะห์หาปัจจัยเสี่ยง ตลอดจนพิจารณาโครงสร้างอัตราเบี้ยประกันภัยที่เหมาะสมและนำเสนอต่อบริษัทสมาชิก ผู้เกี่ยวข้อง และผู้สนใจต่อไป

ทางด้านของสื่อต่างๆ ของ IPRB ที่เผยแพร่สู่ภายนอกนั้น นอกจากจดหมายข่าว IPRB ซึ่งเป็นช่องทางเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแล้ว IPRB ยังมีแผนที่จะพัฒนาและปรับปรุงเว็บไซต์ www.iprbthai.org ซึ่งเป็นอีกหนึ่งช่องทางสื่อสารอย่างต่อเนื่อง

เพื่อให้เป็น knowledge node สำคัญสำหรับอุตสาหกรรมประกันวินาศภัย โดยที่เว็บไซต์ IPRB นั้น นอกจากจะมีข่าวที่ทันสถานการณ์ บทความ ตลอดจนข้อมูลที่น่าสนใจในแวดวงประกันวินาศภัยไว้บริการแก่ผู้สนใจเป็นประจำอย่างเช่นในปัจจุบันแล้ว IPRB ยังมีแผนที่จะพัฒนา web application ต่างๆ ขึ้นมาช่วยในการทำงาน และเป็นแหล่งข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้ที่ทำงานอยู่ในแวดวงประกันวินาศภัย รวมทั้งผู้บริโภคด้วย ซึ่งความคืบหน้าต่างๆ นั้น ผู้สนใจสามารถติดตามได้ผ่านทางเว็บไซต์ IPRB

นอกจากนี้แล้วยังมีเรื่องของ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านคณิตศาสตร์ประกันภัยแก่บริษัทสมาชิก ซึ่งเป็นสิ่งที่ IPRB ต้องการเข้ามาเป็นกลไกหลักให้กับอุตสาหกรรม เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องของแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเลือกปัจจัยเสี่ยงภัยต่างๆ รวมทั้งการคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัยอีกด้วย

ณ วันนี้ ด้วยการวางรากฐานที่แข็งแกร่งในปีแรกสรุปที่สอง IPRB มีความพร้อมในระดับหนึ่งแล้วที่จะเป็นอีกหนึ่งแรงขับเคลื่อนในการพัฒนาธุรกิจประกันภัยไทยให้ก้าวไกล สมกับวิสัยทัศน์ขององค์กรที่ว่า “สร้างทุนความรู้ คู่การพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย”

Actuary

‘กุนซื่อ’ กุมนเกมธุรกิจประกัน

จิราวัฒน์ คงแก้ว *

ว่ากันว่าถ้าเอมดีของบริษัทประกันภัยเปรียบเสมือน “เล่าปี” Actuary หรือนักคณิตศาสตร์ประกันภัยก็ไม่ได้ต่างอะไรกับ “ซิงเบ้ง” กุนซื่อที่กุมบังเหียนอยู่เบื้องหลังคอยวิเคราะห์กลยุทธ์ประเมินเกม ในสหรัฐอเมริกาเน้นวิชาชีพนี้กำลังบูม เช่นเดียวกับประเทศจีนที่พ่อแม่เบนเข็มส่งลูกเรียนทางนี้มากขึ้น หากกับประเทศไทยวิชาชีพนี้กลับเป็นเรื่องใหม่และขาดแคลน

“พิเชษฐ เจริญรมณีทวีสิน” ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายคณิตศาสตร์ประกันภัย บริษัท อเมริกัน อินเตอร์เนชันแนล แอสซัวร์นส์ จำกัด หรือ เอไอเอ ประจำสำนักงานใหญ่ประเทศฮ่องกง กลุ่มวัย 28 ปี คือ 1 ใน 4 ของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยคนไทย ที่ได้รับคุณวุฒิ Fellowship of the Society of Actuaries (FSA) ด้วยอายุน้อยที่สุด

ใบคุณวุฒิที่ขึ้นชื่อว่าทั้งหินทั้งสาหัส สำหรับผู้ที่ก้าวขึ้นมาเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัยชั้นสูง (Actuary) หลายคนต้องเสียเวลาศึกษาเพื่อจะสอบให้ผ่านถึงระดับนี้ไม่ต่ำกว่า 10 ปี แต่กับหนุ่มคนนี้ใช้เวลาพิชิตคุณวุฒิดังกล่าวเพียง 4 ปี เท่านั้น

เขาบอกเราน่า นักคณิตศาสตร์ประกันภัยเป็นวิชาชีพที่ต้องมีคุณวุฒิ ต้องผ่านการสอบและศึกษาอย่างหนัก การสอบเพื่อเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัยมีหลายระดับนั่นคือ การสอบผ่าน 6 คอร์ส ก็จะได้คุณวุฒิ Associate of the Society of Actuaries (ASA) และสอบอีก 2 คอร์ส ก็จะได้คุณวุฒิ Fellowship of the Society of Actuaries (FSA) โดยไม่มีการเรียนการสอน แต่เป็น

ลักษณะแนะนำให้ศึกษาด้วยตัวเอง แล้วมาสอบ ซึ่งจะต้องผ่านการสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ และทำโครงการวิชาการ เป็นการสอบพร้อมกันทั่วโลก ปีละ 2 ครั้ง

“การสอบมีทั้งสอบด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย สถิติ การเงิน เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย งบการเงิน บัญชี วิธีการลงทุน ซึ่งนักคณิตศาสตร์ประกันภัยจะมีอยู่ 2 แบบคือ ถ้ายังสอบไม่ครบหมดก็จะเรียกว่า Actuarial Student และเมื่อจบแล้วก็จะถูกเรียกว่า Qualified Actuary ซึ่งการจะเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัย เราต้องเป็น Qualified Actuary ให้ได้ก่อน แม้จะเรียนจบระดับปริญญาโทมา ก็ต้องมาสอบเป็น FSA อยู่ดี”

พิเชษฐบอกเราว่า การที่เขาสามารถสอบผ่านจนได้วุฒิ FSA ในเวลาไม่นานนั้น มีเคล็ดลับอยู่ที่ว่า

ส่วนหนึ่งเป็นเพราะการทุ่มเทต่อการอ่านหนังสืออย่างหนัก รวมถึงการสอบถามเพื่อนๆ ที่รู้จักกัน การใช้

คุณพิเชษฐ

* จิราวัฒน์ คงแก้ว. Actuary ‘กุนซื่อ’ กุมนเกมธุรกิจประกัน. หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ BizWeek ฉบับวันที่ 24-30 มีนาคม 2549.

บริการ study group website สำหรับให้ผู้ที่จะสอบมี
เวทีพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน รวมถึงสามารถ
สอบถามสิ่งที่ไม่เข้าใจผ่านทางเว็บไซต์ดังกล่าวได้ด้วย

ผลตอบแทนของความสำเร็จไม่เพียงคำวิชาชีพที่
ไม่ต่ำกว่า 70,000 บาทต่อเดือน ขณะที่ในอเมริกา นัก
คณิตศาสตร์ประกันภัยจะมีรายได้กว่า 100,000 ดอลลาร์
สหรัฐฯ ต่อปี และที่ประเทศจีนก็กำลังโปรโมทอาชีพนี้
อย่างหนัก มีผู้สนใจสอบไม่ต่ำกว่า 4-5 พันคนต่อครั้ง โดย
เชื่อว่าในอีก 5 ปี ข้างหน้า นักคณิตศาสตร์ประกันภัย
จะกลายเป็นผู้มีอิทธิพลมากที่สุด

แต่ที่มากกว่านั้น คือ บทบาททางอาชีพที่เปรียบ
เสมือน “กุนช้อ” กำกับยุทธศาสตร์ขององค์กร ...“นัก
คณิตศาสตร์ประกันภัยก็คือผู้ที่ทำสิ่งที่ไม่แน่นอนให้มีความ
แน่นอนขึ้น ซึ่งบริษัทประกันภัยมีหน้าที่บริหารความ
เสี่ยง หน้าที่ของเราคือประเมินว่าอนาคตจะมีอะไรเกิดขึ้น
บ้าง ต้นทุนจะเป็นอย่างไร นโยบายของภาครัฐถ้าหาก
เปลี่ยนไปจะส่งผลอย่างไร อัตราดอกเบี้ยจะเป็นอย่างไร
ในวันนี้ออกสินค้า การตั้งราคา การจ่ายผลประโยชน์
ลูกค้า ตัวแทน การขายสินค้าผ่านช่องทางต่างๆ รวมถึง
การตั้งเงินทุนสำรอง ควรจะเป็นอย่างไร เพื่อให้บริษัท
อยู่รอดและไม่ขาดทุนในอนาคต โดยการตั้งสมมติฐาน
ที่แม่นยำที่สุด”

พิเชฐบอกว่า นักคณิตศาสตร์ประกันภัยมีความ
สำคัญในบริษัทประกันภัยมาก เรียกว่า “ชี้เป็นชี้ตาย”
บริษัทนั้นๆ ได้เลย ถ้าสมมติฐานที่ตั้งมาทำอย่างรอบคอบ
และดีแล้ว บริษัทก็จะอยู่ได้ แต่หากไม่แม่นยำพอ หรือ
ประเมินสถานการณ์ผิดพลาด ก็มีผลให้บริษัทล้มเหลว
และขาดทุนได้

สำหรับภาระหน้าที่ของนักคณิตศาสตร์ประกันภัย
นักคณิตศาสตร์ประกันภัยหนุ่มบอกกับเราว่า เป็นการ
ทำงานที่ครอบคลุมหลายๆ ส่วน โดยมีทั้งในส่วนของ
หน้าบ้านและหลังบ้าน

เขาอธิบายว่า ในการออกผลิตภัณฑ์แต่ละครั้ง นัก
คณิตศาสตร์ประกันภัยจะติดต่อกับการตลาด ตัวแทน
อาจทำในลักษณะสัมภาษณ์กลุ่ม พูดคุยกับตัวแทนว่า
ลูกค้าชอบหรือไม่ชอบอะไร เพื่อเก็บไอเดียออกแบบ
ผลิตภัณฑ์ที่ทุกฝ่ายมีผลประโยชน์อย่างสมดุล ที่สำคัญ

ต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีนวัตกรรมด้วย

นอกจากนี้ นักคณิตศาสตร์ยังต้องประเมินว่า
เศรษฐกิจจะเป็นอย่างไร ดอกเบี้ยมีความผันผวนไหม
อัตราธรมณะเป็นอย่างไร เทคโนโลยีทางการแพทย์พัฒนา
ไปแค่ไหน เพื่อประเมินอัตราการเสียชีวิตของผู้ที่เป็นโรค
ต่างๆ ที่จะลดลงได้ ทั้งหมดจะบอกกำไรขาดทุนของ
บริษัทได้

นักคณิตศาสตร์ประกันภัยยังต้องกำหนดราคาลินค้า
ให้เหมาะสม การกำหนดราคาไม่ยากนัก เพียงแค่ศึกษาข้อมูล
ลงคอมพิวเตอร์ก็จะมีรายละเอียดออกมาแล้ว แต่สิ่งที่
นักคณิตศาสตร์ประกันภัยจะต้องทำคือมองสมมติฐาน
ให้ออกว่าดอกเบี้ยจะเป็นอย่างไร บริษัทต้องมีการลงทุน
แบบใดถึงจะได้ผลตอบแทนสอดคล้องผลประโยชน์ด้าน
กรมธรรม์

นักคณิตศาสตร์ประกันภัย คิด 1 ใน 10 อาชีพ ทำเงินในจีน

ปัจจุบันนักคณิตศาสตร์ประกันภัยในจีนที่เป็น
ที่ยอมรับในระดับนานาชาติมีอยู่ไม่ถึง 10 คน ใน
ขณะที่ธุรกิจประกันภัยข้ามชาติกำลังรุกเข้าสู่ตลาด
จีน พร้อมๆ กับการเติบโตของธุรกิจประกัน ทำให้
นักคณิตศาสตร์ประกันภัยกำลังเป็นที่ต้องการตัว
เพิ่มมากขึ้น

รายได้ของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยในต่าง-
ประเทศนั้นอยู่ที่ปีละ 100,000 เหรียญสหรัฐฯ
ขณะที่ในจีนทุกวันนี้ นักคณิตศาสตร์ประกันภัยได้
เงินเดือนแค่ราว 10,000 หยวน จึงยังมีช่องว่าง
ของรายได้ให้ขยับขึ้นอีกมาก อีกทั้งทัศนคติเชิง
บวกกับการทำประกันเริ่มมีมากขึ้นในจีน ทำให้
ธุรกิจนี้มีอนาคตที่รุ่งเรือง ส่งผลให้ต้องการบุคลากร
ด้านนี้อีกจำนวนมาก คาดว่าเมื่อถึงปี ค.ศ. 2010
นักคณิตศาสตร์ประกันภัยในแดนมังกรจะมีรายได้
ราว 150,000 หยวนต่อปี

(หมายเหตุ : 1 หยวนเท่ากับประมาณ 5 บาท)
ที่มา : ผู้จัดการออนไลน์.10 อาชีพเลี้ยงไทยเงิน
แดนมังกร. 16 มีนาคม 2549.

“ด้านราคาต้องหนักแน่นเรื่องสมมติฐาน ทำให้นักคณิตศาสตร์ประกันภัยต้องทำงานร่วมกับฝ่ายลงทุน โดยบอกไปว่าจะลงทุนประมาณนี้ ควรซื้อความเสี่ยงแบบไหน ประมาณเท่าไร เราต้องกำหนดการลงทุนร่วมกับฝ่ายลงทุน เรียกว่าพูดคุยกันว่ามีความเป็นไปได้แค่ไหน ก็เสนอไป”

แม้แต่การกำหนดโครงสร้างผลตอบแทน นักคณิตศาสตร์ประกันภัยยังต้องคำนวณว่าควรจ่ายผลตอบแทน

แก่ตัวแทนในอัตราเท่าไรจึงจะเหมาะสม และบริษัทไม่รับภาระมากจนเกินไป หรือการออกแคมเปญก็ต้องได้ผ่านความเห็นชอบจากนักคณิตศาสตร์ประกันภัย

เขابอกเราว่า นักคณิตศาสตร์ประกันภัยก็เหมือนนักเศรษฐศาสตร์บวกกับนักพยากรณ์ รวมถึงต้องมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับบริษัทด้วย

“นักคณิตศาสตร์ประกันภัยต้องมองทุกอย่าง สินค้าที่ขายต้องเป็นแบบไหน อายุของผู้เอาประกันต้องเป็นยังไง ต้องมีเหตุผลว่าทำไมอายุที่ไม่อยู่ในข่ายที่กำหนดถึงซื้อไม่ได้ รวมถึงการจัดการด้านความเสี่ยงการลงทุน เรียกว่าทุกอย่าง ต้องมองให้ออก ตั้งสมมติฐานให้ได้”

สำหรับงานหลังบ้าน พิเชฐบอกว่า เขาจะดูในส่วนของการจัดการบริษัทควรทำอะไร เช่น ต้องตั้งเงินสำรองอย่างไร ทำอย่างไรที่จะให้บริษัทอยู่รอดได้ในอีก 100 ปี ช้างหน้า ต้องมีวิธีการจัดการอย่างไรที่จะออกแบบสินค้า วิธีการลงทุน จัดการกับความเสี่ยงอย่างไร รวมถึงบริหารจัดการอย่างไรเพื่อให้สอดคล้องกับการจ่ายผลประโยชน์ลูกค้า ควรมีเงินปันผลอย่างไร และเกี่ยวกับการประกันภัยต่อยุ่ โดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยจะเป็นผู้ไปซื้อปิ้งบริษัทประกันภัยต่ออีกที

พิเชฐบอกอีกว่า การที่ธุรกิจประกันภัยในหลายๆ ประเทศขาดแคลนนักคณิตศาสตร์ประกันภัยนั้น เป็นเพราะอาชีพนี้เติบโตไม่ทันการเติบโตของตลาด

“อาชีพนี้ขาดแคลน เพราะสอบผ่านยากมาก ในขณะที่ต่างประเทศ คนเก่งๆ ก็นิยมเข้ามาสอบ เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่กำลังขาดแคลนเช่นเดียวกัน โดยทั่วโลกมีนักคณิตศาสตร์ประกันภัยระดับ FSA ประมาณ 35,000 คน แต่สำหรับประเทศไทยมีเพียง 4 คนเท่านั้น ซึ่งก็น่าจะเป็นเรื่องดีถ้าทุกคนหันมาสนใจอาชีพนี้มากขึ้น เช่นเดียวกับเทรนที่เกิดขึ้นทั่วโลกเวลานี้”

เรื่อนำรู้ในการสอบของ Actuary

ใน Society of Actuaries แห่งสหรัฐอเมริกา นั้น มีสมาชิกนักคณิตศาสตร์ประกันภัย 2 ระดับ คือ Associateship (ASA) และ Fellowship (FSA) จากหลักสูตร ปี ค.ศ. 2000 การที่จะได้ Associateship นั้น ต้องสอบผ่าน 6 วิชา และการที่จะได้ Fellowship นั้นต้องสอบผ่านเพิ่มอีก 2 วิชา ส่วนนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ทำงานด้านวินาศภัยโดยตรง จะเป็นสมาชิกของ Casualty Actuarial Society ได้นั้น ต้องสอบผ่าน 7 วิชา เพื่อได้เป็นสมาชิกระดับ Associateship (ACAS) และต้องสอบเพิ่มอีก 2 วิชาเพื่อได้เป็นสมาชิกระดับ Fellowship (FCAS)

สำหรับนักคณิตศาสตร์ประกันภัยในสหรัฐอเมริกา นั้น การสอบมักเป็น requirement และเงื่อนไขเงินเดือน ควบคู่กับการทำงาน เช่น หากสอบผ่านจะได้เงินเดือนขึ้น 5,000 เหรียญสหรัฐฯ ต่อปีนอกจาก merit increase ปกติ แต่ถ้าหากสอบไม่ผ่านติดต่อกัน 3 ครั้งก็ต้องถูกพิจารณาให้ลาออกเป็นต้น เห็นได้ว่าในสหรัฐอเมริกา นั้นได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาสาขานี้ในการทำงานโดยตรง

พัฒนาการและแรงผลักดัน ของการบริหารความเสี่ยงองค์กร

(Enterprise Risk Management: Evolution and Driving Forces)

ดร. ปิยวดี ไชวiturกิจ *

ในครั้งที่แล้ว เราได้ทราบถึงกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามกรอบของ COSO สำหรับในครั้งนี้ เราจะมาดูพัฒนาการของการบริหารความเสี่ยง และแรงผลักดันที่ทำให้จำเป็นต้องมีการจัดการบริหารความเสี่ยงองค์กร

พัฒนาการของการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงในระยะเริ่มแรก ที่เรียกว่า Risk Management นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะรักษาค่าขององค์กรเป็นหลัก ขอบเขตของการบริหารความเสี่ยงจำกัดอยู่ที่การเงิน การประกันภัย และการดำเนินงานเท่านั้น การบริหารความเสี่ยงในระยะแรกนี้จะให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน ภาวะภัย และการควบคุมภายใน มีการประยุกต์ใช้การบริหารความเสี่ยงกับความเสี่ยงบางประเภทและพิจารณาความเสี่ยงเหล่านี้ในหน่วยย่อยเท่านั้น

การบริหารความเสี่ยงในระยะต่อมา จะเป็นแบบ Business Risk Management โดยยังคงมีวัตถุประสงค์เดิม คือเพื่อรักษาค่าขององค์กร อย่างไรก็ตาม ขอบเขตของการบริหารความเสี่ยงได้ขยายกว้างขึ้นให้ครอบคลุมการตรวจสอบภายในและความเสี่ยงแต่ละชนิดที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจ เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงในระยะนี้ยังไม่ได้มีการมองภาพความเสี่ยงแบบองค์รวม การบริหารความเสี่ยงในระยะนี้จึงให้ความสำคัญกับการประเมินและการบริหารจัดการความเสี่ยงเฉพาะราย การประยุกต์ใช้การบริหารความเสี่ยงยังคงจำกัดอยู่ในวงแคบ กล่าวคือ ใช้สำหรับความเสี่ยงเฉพาะเรื่องเท่านั้น

สำหรับการบริหารความเสี่ยงในปัจจุบัน จะเป็นแบบ Enterprise Risk Management คือ ไม่เพียงแต่จะมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะรักษาค่าขององค์กรไว้เท่านั้น แต่ยังมีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างค่าขององค์กรเพิ่มขึ้นอีกประการหนึ่งด้วย การบริหารความเสี่ยงในปัจจุบันจะเน้นด้านการวางแผนกลยุทธ์ และขยายขอบเขตของ

การบริหารความเสี่ยงให้ครอบคลุมปัจจัยต่างๆ ที่จะมีส่วนต่อความเจริญก้าวหน้าขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นด้านการดำเนินงาน กระบวนการ ทรัพยากรบุคคล การเงิน เทคโนโลยี ตลอดจนกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงในปัจจุบันจะพิจารณาความเสี่ยงทั้งแบบเฉพาะรายและแบบองค์รวม การประยุกต์ใช้จึงสามารถทำได้ในระดับองค์กร

แรงผลักดันในการจัดการบริหารความเสี่ยงองค์กร

สาเหตุสำคัญซึ่งทำให้จำเป็นต้องมีการจัดการบริหารความเสี่ยงองค์กรนั้น สืบเนื่องมาจากแรงผลักดันหลายประการด้วยกัน ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยง

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โลกาภิวัตน์ การพัฒนาความรู้ทางการเงิน การขาดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในการดำเนินธุรกิจ ความล้มเหลวของกลไกการตรวจสอบภายใน ความผันผวนทางเศรษฐกิจ ความไม่แน่นอนอันเนื่องมาจากสงครามและการก่อการร้าย ตลอดจนความแปรปรวนของธรรมชาติ ล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้องค์กรในปัจจุบันมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นทั้งในด้านของความเสี่ยงที่เป็น ความรุนแรง ความซับซ้อนของความเสี่ยง และปฏิสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยง นอกจากนี้ ปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นยังก่อให้เกิดความเสี่ยงใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน และทำให้ความน่าจะเป็นและความรุนแรงของความเสี่ยงที่เคยมีเปลี่ยนแปลงไป ปรากฏการณ์ Y2K (ปัญหาระบบคอมพิวเตอร์ปี ค.ศ. 2000) ในช่วงปี พ.ศ. 2541 - พ.ศ. 2543 ถือเป็นตัวอย่างของความเสี่ยงใหม่ที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ในขณะที่การระเบิดตึก World Trade Center และ Pentagon เมื่อ 11 กันยายน พ.ศ. 2544 มีผลทำให้รัฐบาลและองค์กรต่างๆ หันมาให้ความสำคัญของความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการก่อการร้ายและความเสี่ยงด้านธุรกิจหยุดชะงัก การเกิดสึนามิในปี

* สาขาวิทยาการประกันภัยและการบริหารความเสี่ยง คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

แรงผลักดันในการจัดทำบริหารความเสี่ยงองค์กร

พ.ศ. 2547 และการเพิ่มขึ้นของความเสี่ยงและความรุนแรงของการเกิดแผ่นดินไหวซึ่งจะเพิ่มแนวโน้มของการเรียกร้องค่าเสียหาย ทำให้หน่วยงานของรัฐบาล องค์กรต่างๆ บริษัทประกันภัย ตลอดจนประชาชนทั่วไปให้ความสำคัญกับความเสถียรอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ภาวะเศรษฐกิจถดถอยทำให้ผลตอบแทนจากการลงทุนลดลงและความสำคัญของการจัดทำบริหารความเสี่ยงองค์กรในปัจจุบันเพิ่มขึ้นด้วย

2. แรงกดดันภายในและภายนอก

การฟ้องร้อง คดีความ ตลอดจนความล้มเหลวและการล้มละลายขององค์กรใหญ่ๆ ทั่วโลก เช่น การล้มละลายของ Baring Bank ซึ่งเป็นธนาคารที่เก่าแก่ที่สุดของประเทศอังกฤษในปี พ.ศ. 2538 ความล้มเหลวของ Long-Term Capital Management ซึ่งเป็น Hedge fund ที่ก่อตั้งโดยนักลงทุนและนักเศรษฐศาสตร์ที่ได้รับรางวัล Nobel Prize ในปี พ.ศ. 2541 การล้มละลายของบริษัท Enron ผู้ค้าพลังงานที่ใหญ่ที่สุดของประเทศสหรัฐอเมริกา และ HIH Insurance Group ผู้รับประกันภัยทาง Bancassurance ที่ใหญ่ที่สุดของประเทศออสเตรเลียในปี พ.ศ. 2544 และการล้มละลายของบริษัท WorldCom ซึ่งเป็นผู้นำทางการสื่อสารในปี พ.ศ. 2545 ล้วนเป็นแรงกดดันให้ผู้ออกกฎหมาย คณะกรรมการเพื่อการกำกับดูแลที่ดี บริษัทและหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนนักลงทุนรายใหญ่ และผู้ถือหุ้นในองค์กรต่างๆ หันมาให้ความสำคัญกับการบริหารงานของผู้บริหารระดับสูงของแต่ละองค์กรมากขึ้น และผลักดันให้องค์กรทั้งหลายมีการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นรูปธรรมและขยายขอบเขตการบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับองค์กร

นอกจากนี้ บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือชั้นนำทั่ว

โลกก็ได้้นำการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาเป็นปัจจัยในการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของบริษัทประกันภัยอีกด้วย อาทิเช่น Standard and Poors ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงองค์กรเป็นอย่างมาก และเพิ่มการบริหารความเสี่ยงองค์กรให้เป็นเกณฑ์หลักอีกประการหนึ่งเพื่อประกอบการวิเคราะห์บริษัทประกันภัยนอกเหนือไปจากเกณฑ์หลักที่มีอยู่เดิม โดยจะพิจารณาจากวัฒนธรรมความเสี่ยงองค์กร การควบคุมความเสี่ยง การบริหารเหตุการณ์วิกฤติ และการบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ เป็นต้น Standard and Poors ได้เริ่มใช้เกณฑ์นี้กับบริษัทประกันภัยประมาณ 20 บริษัทในปีที่ผ่านมา และคาดว่าจะนำเกณฑ์นี้มาใช้กับบริษัทประกันภัยอื่นๆ อย่างจริงจังในปีนี้ ในส่วนของประเทศไทยเองนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้ธนาคารต่างๆ มีการบริหารความเสี่ยงองค์กร ในขณะที่กรมการประกันภัยก็ได้มีนโยบายให้บริษัทประกันภัยต่างๆ มีการจัดทำบริหารความเสี่ยงเช่นเดียวกัน

3. การมองภาพความเสี่ยงโดยรวม

การพัฒนาทฤษฎีทางการเงินและการลงทุนมีผลทำให้กรอบแนวคิดการมองภาพความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงไปจากแนวคิดในอดีต กล่าวคือ เปลี่ยนการมองความเสี่ยงเฉพาะด้านมาเป็นการมองภาพความเสี่ยงโดยรวมในปัจจุบัน เปลี่ยนการมองความเสี่ยงทางการเงินเป็นหลักมาเป็นการมองความเสี่ยงทุกประเภทที่องค์กรเผชิญอยู่ ความเสี่ยงโดยรวมขององค์กรไม่ใช่เป็นเพียงผลรวมของความเสี่ยงแต่ละตัว หากแต่เป็นผลรวมของความเสียหายเหล่านั้นและปฏิสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยงทั้งหลายในองค์กร

4. การเปลี่ยนวิกฤตเป็นโอกาส

ในอดีตนั้น องค์กรมองความเสี่ยงในเชิงลบและใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงในเชิงรับ กล่าวคือ ใช้วิธีการป้องกันหรือหลีกเลี่ยง อย่างไรก็ตาม การสะสมความรู้ความเชี่ยวชาญในการบริหารความเสี่ยงขององค์กร การพัฒนาคุณภาพของข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยง และการบริหารต้นทุนความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ ล้วนเป็นปัจจัยทำให้องค์กรในปัจจุบันเปลี่ยนมุมมองความเสี่ยงไปในเชิงบวก และใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงในเชิงรุกเพื่อเพิ่มโอกาสในการสร้างค่าหรือเพิ่มค่าขององค์กร

องค์กร	ประเภทธุรกิจ	ปี	ข้อถูกกล่าวหาในการฟ้องร้อง
Alliance Capital Management	พาณิชย์กิจ	2545	การลงทุนที่ไม่รอบคอบ
Bear, Stearns & Co.	พาณิชย์กิจ	2542 2545	การให้คำแนะนำที่ไม่เป็นกลาง การบั่นทอน, ความไม่โปร่งใสในการทำวิจัยและรายงาน
Charles Schwab	พาณิชย์กิจ	2542 2543 2544	ความล้มเหลวในการซื้อขายหลักทรัพย์ เพื่อประโยชน์สูงสุดของลูกค้า การไม่ปฏิบัติตามสัญญาที่ได้ตกลงไว้, การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ
Credit Suisse First Boston	พาณิชย์กิจ	2545	การบั่นทอน, การชดเชยการกระบวนกาทุจริตธรรม
Deutsche Bank	ธนาคาร	2545	การทำลายความไว้วางใจของลูกค้า, การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของคณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์ด้านมาตรฐานการบันทึกข้อมูล
Enron	พลังงาน	2544	การฟอกเงิน, การฉ้อโกง, การตกแต่งบัญชี, การทุจริตด้านเอกสาร, การสมรู้ร่วมคิด
Goldman Sachs	พาณิชย์กิจ	2545	การคาดการณ์ราคาที่ผิดพลาด, การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของคณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์ด้านมาตรฐานการบันทึกข้อมูล
J.P. Morgan Chase & Co.	พาณิชย์กิจ	2545	การมีส่วนร่วมในการทุจริตของบริษัท Enron, การดำเนินงานภายใต้ผลประโยชน์ที่ขัดแย้ง
Knight Trading Group	การซื้อขายหุ้น	2545	การชะลอการซื้อขายหุ้นเพื่อผลประโยชน์ของบริษัท, การฝ่าฝืนกฎระเบียบข้อบังคับด้านการซื้อขาย
Lehman Brothers	พาณิชย์กิจ	2545	การดำเนินงานภายใต้ผลประโยชน์ที่ขัดแย้ง
Merrill Lynch	พาณิชย์กิจ	2545	การดำเนินงานภายใต้ผลประโยชน์ที่ขัดแย้ง
Morgan Stanley	พาณิชย์กิจ	2545 2546	การฉ้อโกงด้านหลักทรัพย์ การเขียนรายงานที่ไม่เที่ยงตรง, การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของคณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์ด้านมาตรฐานการบันทึกข้อมูล
Salomon Smith Barney	พาณิชย์กิจ	2545	การเลือกปฏิบัติต่อลูกค้า, การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของคณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์ด้านมาตรฐานการบันทึกข้อมูล
Tyco	ผู้ผลิตสินค้าและบริการ	2545	การสมรู้ร่วมคิด, การฉ้อโกง, การตกแต่งข้อมูลและรายงาน
UBS Warburg	พาณิชย์กิจ	2545	การรั่วไหลของข้อมูลภายในไปยังลูกค้าและพนักงานของบริษัท, การขาดการให้คำแนะนำที่ดีแก่ลูกค้าในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบริษัท Enron
U.S. Bancorp Piper Jaffray	พาณิชย์กิจ	2545	การดำเนินงานภายใต้ผลประโยชน์ที่ขัดแย้ง, การฉ้อโกงด้านหลักทรัพย์, การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของคณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์ด้านมาตรฐานการบันทึกข้อมูล
Wachovia	พาณิชย์กิจ	2545	การขาดการให้คำแนะนำแก่ลูกค้าอย่างเพียงพอ, การปกปิดข้อมูลด้านการจ่ายผลตอบแทน
WorldCom	การสื่อสาร	2545	การฉ้อโกง, การตกแต่งบัญชี, การทุจริตด้านเอกสาร, การสมรู้ร่วมคิด

อันเนื่องมาจากการเลือกรับความเสี่ยงบางประเภทไว้

5. การประเมินค่าความเสี่ยง

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ความรู้ที่พัฒนาเพิ่มมากขึ้น และการประยุกต์ใช้ความรู้และทฤษฎีข้ามสาขาวิชา เช่น การพัฒนาแบบจำลองสำหรับมหันตภัย และการพัฒนาแนวคิด Value-at-Risk ช่วยให้การประเมินค่าความเสี่ยงง่ายและแม่นยำมากกว่าในอดีต และช่วยให้การบริหารความเสี่ยงขององค์กรมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ความเสี่ยงบางประเภทยังยากต่อการประเมินค่า เช่น ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากมนุษย์ ความเสี่ยงซึ่งยากต่อการพยากรณ์ความน่าจะเป็น และ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ เป็นต้น

6. การสื่อสารไร้พรมแดน

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้การถ่ายทอดข้อมูลและสารสนเทศเป็นไปได้โดยง่าย ความรู้ กระบวนการ เทคนิค เครื่องมือ และวิธีการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพที่ถูกถ่ายทอดจากองค์กรหนึ่งไปยังองค์กรอื่น ทำให้การบริหารความเสี่ยงองค์กรทำได้ง่ายขึ้นและแพร่หลายมากขึ้น เช่น เทคนิคการประเมินความเสี่ยง กลยุทธ์การจัดจำหน่าย การวัดผลการดำเนินงาน การวางแผนกลยุทธ์ การออกแบบผลิตภัณฑ์ นโยบายการจ่ายเงินปันผล เป็นต้น

การคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัย

ตอนที่ 1

ชญณา พูลทรัพย์ *

**พันป่า มาถึง ซึ่งเมือง
ขวากหนาม ล่ามพัน พันฝ่า
มากหลาย กลายกลับ ลับลา
สำเร็จ เป็นเช่น ทวีคุณ**

**รุ่งเรือง เฟื่องสรร พันหา
เพื่อว่า มาพบ สบชัย
เจ็ดจำ หาได้ ไกลสูญ
เพิ่มพูน กุลเกื้อ เอื้อไทย**

ชญณา

การกำหนดอัตราเบี้ยของการประกันภัยเป็นงานพื้นฐานของนักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วนงานที่แตกต่างกัน แต่หากมีความเกี่ยวเนื่องกัน คือ การคำนวณต้นทุนความเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (expected loss cost) และการคำนวณราคาที่เหมาะสม (optimal price)

การคำนวณต้นทุนความเสียหายที่คาดว่าจะเป็นส่วนงานที่นักคณิตศาสตร์ประกันภัยสามารถคำนวณได้ โดยอาศัยองค์ความรู้ และความชำนาญทางสถิติ นอกจากนี้ ในการที่นักคณิตศาสตร์ประกันภัยจะใช้ข้อมูลในอดีต เพื่อคาดคะเนอนาคต ก็จำเป็นต้องอาศัยความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อให้ได้ปัจจัยแนวโน้ม (trend factor) ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญของการคำนวณต้นทุนความเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ส่วนการคำนวณราคาที่เหมาะสมเพื่อใช้ในภาคธุรกิจนั้น มีปัจจัยที่สำคัญหลายปัจจัยเข้ามามีบทบาทในการตั้งราคา อาทิ ภาวะการแข่งขันทางการตลาด ความต้องการของลูกค้าที่อาจพอใจกับอัตราเบี้ยประกันฯ ที่แบ่งกลุ่มความเสี่ยงไม่ซับซ้อนเกินไป นักคณิตศาสตร์ประกันภัยจึงจำเป็นต้องใช้ศาสตร์และศิลป์เพื่อให้ได้มาซึ่งอัตราเบี้ยประกันภัยที่จะนำพาบริษัทไปสู่ความสำเร็จ

ดังนั้น การพัฒนานักคณิตศาสตร์ประกันภัยรุ่นใหม่ จึงมีแนวโน้มที่จะพัฒนาทักษะทางธุรกิจ/เศรษฐศาสตร์ ไปพร้อมๆ กับเทคนิคทางสถิติและคณิตศาสตร์ที่ยังคงเป็นหัวใจหลัก

ในครั้งนี้จะเป็นการนำเสนอวิธีการคำนวณเบี้ยประกันภัยของการประกันวินาศภัยในภาพรวม โดยไม่จำเพาะเจาะจงประเภทความความคุ้มครองใดๆ และจะชี้ให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ รวมทั้งองค์ประกอบสำคัญ ที่ควรพิจารณาเพื่อการคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัย

วัตถุประสงค์การคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัย

วัตถุประสงค์ของการคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัย สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่

- (1) วัตถุประสงค์ที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง
- (2) วัตถุประสงค์ที่ต้องคำนึงถึง

1. วัตถุประสงค์ที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ได้แก่

● อัตราเบี้ยประกันภัยต้องครอบคลุมความสูญเสีย (loss) และค่าใช้จ่ายต่างๆ ตามการคาดคะเน

เป็นที่ทราบดีอยู่แล้วว่าธุรกิจจะดำรงอยู่ได้ บริษัทจะต้องมีรายได้ไม่น้อยกว่ารายจ่าย ซึ่งแหล่งรายได้ที่สำคัญมาจากเบี้ยประกันภัยและผลตอบแทนจากการลงทุน ส่วนรายจ่ายเกิดจากค่าสินไหมทดแทน ซึ่งจ่ายให้แก่ผู้เอาประกันภัย, ค่าใช้จ่ายในการขาย, ภาษี และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่างๆ ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้ จะถูกนำมาคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัยเพื่อให้สอดคล้องตามกลุ่มความเสี่ยงภัยต่างๆ

● อัตราเบี้ยประกันภัยต้องเพียงพอต่อความคุ้มครอง

* สาขาวิทยาการประกันภัยและการบริหารความเสี่ยง คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

สำหรับสถานการณ์ฉุกเฉิน

ในการคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัยนั้น นักคณิตศาสตร์ต้องคำนึงถึงเหตุการณ์ที่ไม่คาดว่าจะเกิดด้วย เช่น เหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ซึ่ง 100 ปีเกิดครั้ง โดยบริษัทต้องคำนึงถึงคู่แข่ง และความพึงพอใจของลูกค้าด้วย หากเบี้ยประกันภัยสูงเกินไป บริษัทก็จะสูญเสียฐานลูกค้าไป แต่ถ้าเบี้ยประกันภัยต่ำเกินไป บริษัทก็จะขาดทุน หรืออาจมีกำไรไม่มากพอที่จะนำไปขยายธุรกิจในอนาคตได้ รวมถึงผลกระทบต่อการจ่ายผลตอบแทนให้แก่ผู้ถือหุ้นด้วย

● อัตราเบี้ยประกันภัยต้องจูงใจ หรือกระตุ้นให้ผู้ถือกรมธรรม์ช่วยควบคุมความเสียหาย

การจัดแบ่งกลุ่มความเสี่ยงที่ติจะช่วยจูงใจให้มีการลดค่าสินไหมทดแทนได้ เช่น ผู้ขับขี่ประวัติดี, บ้านหรืออาคารที่ติดอุปกรณ์ดับเพลิงหรือสัญญาณกันขโมย จะมีส่วนลดเบี้ยประกันภัย เป็นต้น ข้อดีของการกระตุ้นให้ลดความสูญเสีย นอกจากผู้เอาประกันภัยจะซื้อความคุ้มครองด้วยเบี้ยประกันภัยที่ถูกลงแล้ว สังคมยังได้ประโยชน์ในแง่ของการลดอุบัติเหตุ, การบาดเจ็บ และความเสียหายของทรัพย์สินด้วย

● อัตราเบี้ยประกันภัยต้องเป็นที่ยอมรับได้ของกรมการประกันภัย (หน่วยงานควบคุมดูแลธุรกิจประกันภัย)

การตรวจสอบของกรมการประกันภัยจะมุ่งเน้นที่เบี้ยประกันภัยต้องเพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจ แต่เบี้ยประกันภัยก็ต้องไม่สูงเกินไป และต้องยุติธรรมสำหรับแต่ละกลุ่มเสี่ยง โดยกรมการประกันภัยมักจะขอเอกสารประกอบการคำนวณเบี้ยประกันภัยจากบริษัทเพื่อนำมาตรวจสอบ พร้อมกับรับฟังการวิจารณ์จากนักกฎหมาย และจากประชาชนด้วย และกรมการประกันภัยเองยังสามารถที่จะวิพากษ์วิจารณ์ หรือแม้กระทั่งปฏิเสธอัตราเบี้ยประกันภัยที่บริษัทเสนอไปได้ ดังนั้น นักคณิตศาสตร์จึงต้องเตรียมตอบข้อโต้แย้งทุกแง่มุม เพื่อให้มีเหตุผลเพียงพอสำหรับการยอมรับในวิธีปฏิบัติ

2. วัตถุประสงค์ที่ต้องคำนึงถึง ได้แก่

● อัตราเบี้ยประกันภัยควรมีเสถียรภาพ

การปรับอัตราเบี้ยประกันภัยขึ้นลงตามความเหมาะสมของบริษัทอยู่ตลอดเวลา นั้น ในบางครั้งอาจทำให้ลูกค้ารู้สึกถึงความไม่แน่นอนจนเกิดความรู้สึกไม่

พึงพอใจได้ ดังนั้น ถึงแม้ว่าภัยบางอย่างเกิดนานๆ ครั้ง บริษัทก็ต้องคิดถึงความเสี่ยงเพื่อไว้เพื่อเกลี่ยเป็นระยะยาว ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดความผันผวนของเบี้ยประกันภัย

● ควรมีการปรับอัตราเบี้ยประกันภัยตามความเหมาะสม

ในบางครั้งอาจมีความจำเป็นต้องปรับอัตราเบี้ยประกันภัยอย่างทันท่วงทีเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น มีการเปลี่ยนแปลงของกฎหมายบางประการ ที่กระทบต่อการเรียกวงค่าสินไหมทดแทน เป็นต้น

● อัตราเบี้ยประกันภัยควรง่ายต่อการทำความเข้าใจ เพื่อผลประโยชน์ทางการตลาด ตารางอัตราเบี้ยประกันภัยที่ได้ต้องไม่ซับซ้อนจนเกินไปจนยากต่อการทำความเข้าใจของลูกค้าหรือตัวแทนขาย อีกทั้งยังต้องง่ายต่อการอธิบายให้ผู้บริหารและกรมการประกันภัยเข้าใจเพื่อการขออนุมัติอัตราดังกล่าว การใช้อัตราเบี้ยประกันภัยที่ง่าย ไม่ซับซ้อน ยังช่วยให้ไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการหรือเทคโนโลยีที่ซับซ้อนมากในการคิดคำนวณ ซึ่งจะทำให้มีต้นทุนที่สูงขึ้นโดยไม่จำเป็นตามมาอีกด้วย

หน่วยเสี่ยงภัย (exposure unit)

คือ หน่วยซึ่งต้นทุนค่าความเสียหายแปรผันเป็นสัดส่วนโดยตรงกับจำนวนหน่วยนั้น เช่น ถ้า 1 หน่วยเสี่ยงภัย มีต้นทุนค่าความเสียหาย 100 บาท ดังนั้น 2 หน่วยเสี่ยงภัย ก็จะมีต้นทุนค่าความเสียหาย 200 บาท หน่วยเสี่ยงภัยที่ดีนั้นควรสามารถวัดค่าความเสียหายได้ถูกต้อง ง่ายต่อผู้รับประกันภัยในการกำหนด และยากต่อผู้เอาประกันภัยและผู้พิจารณารับประกันภัยในการบิดเบือน

การเลือกหน่วยเสี่ยงภัย และปัจจัยเสี่ยงภัย

มูลค่าความเสียหายมากหรือน้อยนั้นขึ้นกับหลายๆ ปัจจัย นักคณิตศาสตร์ประกันภัยจะทำการวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าความเสียหายอย่างเป็นระบบโดยใช้วิธีการทางสถิติ หรือคณิตศาสตร์ประกันภัย (statistic/actuarial criteria) ประกอบกับความเป็นไปได้ในการประยุกต์ใช้ (operational criteria) ความยอมรับของสังคม (social criteria) และเงื่อนไขของกฎหมาย (legal criteria) ทั้งนี้ปัจจัยที่มูลค่าความเสียหายมีผลกระทบต่อ

เป็นสัดส่วนโดยตรงมากที่สุดจะเป็นตัวเลือกสำหรับการถูกใช้เป็นหน่วยเสี่ยงภัย ซึ่งหน่วยเสี่ยงภัยนี้อาจไม่ใช่หน่วยเสี่ยงภัยแท้จริง (true exposure) ก็ได้ แต่เป็นเพียงตัวแทน (proxy) ของหน่วยเสี่ยงภัยแท้จริง เนื่องจากหน่วยเสี่ยงภัยแท้จริงนั้นมีความซับซ้อน และเปลี่ยนแปลงได้เสมอ

ตัวอย่างเช่น ในการวัดความเสี่ยงของประกันภัยรถยนต์ที่แท้จริงนั้นอาจเป็น “ระยะทางของการใช้รถยนต์” คือ ถ้าใช้รถยนต์ไปเป็นระยะทางที่มากก็จะมีความเสี่ยงมาก หรือ “เวลาที่ใช้รถยนต์” เช่น ถ้าใช้รถยนต์ในเวลากลางคืนหรือเวลาเร่งด่วน ก็มีความเสี่ยงกว่าใช้รถยนต์ในเวลากลางวันหรือช่วงบ่าย แต่ระยะทางหรือระยะเวลาของการใช้รถยนต์นั้นไม่เหมาะสมที่จะนำมาเป็นหน่วยเสี่ยงภัย ถึงแม้ว่า “ระยะทางของการใช้รถยนต์” หรือ “เวลาที่ใช้รถยนต์” จะสามารถวัดค่าความเสียหายได้ถูกต้อง แต่โดยปกติแล้วไม่มีผู้ใดบอกระยะทาง หรือระยะเวลาใช้รถยนต์ได้แน่นอนล่วงหน้า (ตอนทำประกันภัย) จึงทำให้ไม่สามารถคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัยได้ นอกจากนี้ ผู้เอาประกันภัยยังสามารถที่จะบิดเบือนข้อมูลนี้ได้เพื่อให้ได้เบี้ยประกันภัยต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการใช้ “ระยะทางของการใช้รถยนต์” หรือ “เวลาที่ใช้รถยนต์” นั้น บริหารจัดการได้ยาก จึงไม่ผ่าน operational criteria ในทาง

ปฏิบัติจริงใช้ ...เดือนรถยนต์ (car-month) ...หรือ ปีรถยนต์ (car-year) เป็นหน่วยเสี่ยงภัยที่วัดเฉลี่ยระยะทางและระยะเวลาของการใช้รถยนต์ในแต่ละหน่วยแทน และได้ใช้หน่วยเสี่ยงภัยนี้เรื่อยมาและแทบไม่มีการถกเถียงเพื่อการเปลี่ยนแปลงเลย

ปัจจัยอื่นที่มีผลต่อมูลค่าค่าความเสียหายนั้น อาจจะเป็นปัจจัยเสี่ยงภัย (risk factor), ตัวแปรกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย (rating variable) ทั้งนี้ส่วนใหญ่ในการวิเคราะห์จะพบปัจจัยอื่นๆ นอกจากปัจจัยที่ใช้เป็นหน่วยเสี่ยงภัย หรือปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อค่าความเสียหาย แต่ไม่ได้ถูกนำเข้ามารวมในการคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัย เนื่องจากไม่ผ่าน operational criteria, social criteria หรือ legal criteria ทว่าข้อมูลเหล่านี้ก็ยังเป็นข้อมูลอันเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารที่จะใช้เป็นแนวทางกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง หรือนโยบายการตลาด เช่น เลือกเจาะตลาดส่วนที่เป็นหัวกะทิ (cream of the cup) เป็นต้น ดังนั้น ถึงแม้ว่าตลาดการประกันภัยในประเทศไทยยังเป็นแบบ tariff market ที่มีการกำหนดพิกัดอัตราเบี้ยประกันภัยเอาไว้แล้วก็ตาม แต่การวิเคราะห์ข้อมูลทางคณิตศาสตร์ประกันภัยอย่างมีระบบและต่อเนื่องนั้น ก็สามารถช่วยในการวางแผนการตลาด อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือช่วยในการบริหารความเสี่ยงได้เป็นอย่างดี

